

Kasper Jørgensen

World Alzheimer Report '21: Udredning og diagnosticering af demens

Paraplyorganisation for nationale alzheimerforeninger verden over, Alzheimer Disease International, har i september udgivet en rapport på mere end 300 sider. I år er temaet udredning og diagnosticering af demens.

Årets udgivelse fra Alzheimer Disease International, ADI, med titlen *Journey through the diagnosis of dementia* rummer bl.a. et katalog af anbefalinger målrettet sundhedspersonale, sundhedsvæsen og regeringer verden over.

Da der netop er tale om globale anbefalinger, som også henvender sig til udviklingslandene, virker nogle af anbefalingerne, for eksempel nr. 2 og nr. 11 nedenfor, måske selvfølgelig set fra et dansk perspektiv.

Den danske Sundhedsstyrelse har udarbejdet retningslinjer for udredning og diagnosticering af demens, der på nogle punkter sætter barren højere. Du kan finde en henvisning til dem i referencerne nederst i denne artikel.

Håbet for ADI er, at de 18 anbefalinger i *World Alzheimer Report* kan bidrage til at styrke kvaliteten af demensudredning – også i lande med langt svagere sundhedssystemer end det danske.

Nedenfor følger en kort version af de 18 anbefalinger:

1. Indfør årligt check af hjernesundhed for personer over 50 understøttet af udviklingen indenfor biomarkører eventuelt suppleret med oplysning om reduktion af risiko for demens.
2. Præcis landsdækkende registrering af diagnoser bør sikres.
3. Der opfordres til opskalering af sundhedsvæsnets tilbud om diagnostisk udredning og behandling, så det matcher den forventede vækst i ældrebefolkningen.
4. Der opfordres til opkvalificering af sundhedspersonale med henblik på at øge deres viden om demens samt bedre tid til demensudredning i almen praksis.
5. Der opfordres til investering i sundhedsvæsnet med henblik på at øge kvaliteten og præcisionen af demensdiagnostik.
6. Der opfordres til opkvalificering af sundhedspersonale med henblik på at gøre dem bedre rustet til at informere patienter om deres diagnose og det videre forløb efter diagnosen.
7. Regeringer verden over bør anerkende, at alle har ret til en rettidig diagnose og stille den nødvendige udredningskapacitet til rådighed.
8. Sundhedsvæsnet bør sikre, at kulturelt tilpassede og validerede kognitive vurderingsværktøjer er tilgængelige.
9. Regeringer verden over opfordres til at gøre standardiserede, online, etisk forsvarlige kognitive vurderingsværktøjer tilgængelige for befolkningen.
10. Der bør iværksættes nationale oplysningskampagner med henblik på at mindske fordomme og stigma knyttet til demens.
11. Udredning for demens bør som udgangspunkt baseres på kognitiv testning suppleret med strukturel scanning og/eller analyse af rygmarvsvæsken samt eventuelt nye typer biomarkører.
12. Der bør sikres bedre adgang til billeddiagnostik og ny behandlingsformer samt monitorering heraf.
13. Personer med demens bør tilbydes langsigtet klinisk opfølgning som led i en holistisk postdiagnostisk støtteforanstaltning.
14. Da ca. to tredjedele af alle patienter med Alzheimers sygdom er kvinder, bør forskning i målrettede, evidensbaserede, kønsspecifikke kognitive og kliniske vurderingsværktøjer samt biomarkører understøttes.
15. Sundhedspersoner og offentligheden bør oplyses om, at analyse af rygmarvsvæsken udgør et værdifuldt, men ofte misforstået diagnostisk redskab.
16. Sundhedspersoner bør sikres bedre kendskab til Alzheimerforeninger og andre patientforeninger på nationalt plan og disse foreningers centrale rolle i forhold til præ- og postdiagnostisk støtte.
17. Der opfordres til forskning i, hvordan de innovative, ofte teknologibaserede løsninger – herunder telemedicin – der blev udviklet under COVID-19 pandemien, kan supplere kognitiv testning til gavn for patienter i yderområder og patienter med begrænset mobilitet.
18. Regeringer verden over opfordres til at forberede sig på kommende pandemier med henblik på at sikre, at udredning og behandling ikke påvirkes i lige så høj grad som under COVID-19 pandemien.

Gauthier S, Rosa-Neto P, Morais JA, Webster C. World Alzheimer Report 2021. Journey through the diagnosis of dementia. London: Alzheimer's Disease International; 2021

[Alzheimer's Disease International](https://www.alzheimersdiseaseinternational.org/)

National klinisk retningslinje for diagnostik af mild cognitive impairment og demens. København: Sundhedsstyrelsen; 2018

[Sundhedsstyrelsen](#)

National klinisk retningslinje for udredning og behandling af demens. København: Sundhedsstyrelsen; 2013.

[Sundhedsstyrelsen](#)

Oprettet: 28. september 2021